

ELŐSZÓ

Frank Herbert jobban élvezte az életet, mint bárki más, akit valaha ismertem. Többet nevetett, többet viccelődött, és többet írt, mint bármely író, akit valaha megismerkedhettem. A Puyallup folyó születési helyemmel szemközti partján, szerény körülmények között nevelkedett, a szabadban töltött életért szenvedélyesen lelkesedő író mindenkit alkotóereje és az alapján ítélte meg, hogy a nehézségeket humorral vagy keserúséggel fogadta-e. A humor segített neki elviselni a nehézségeket és felülemelkedni rajtuk. Frank szentül hitte, hogy a padlásszobában sínylődő szerző sztereotípiáját a kiadók erőltették rájuk, hogy kis előlegekkel megúszhassák. Frank ugyanakkor kizárólag az alkotásra fordítható időt fogadta el érvényes valutának.

– Tessék, Ransom – mondta. – Ha első osztályon utazol, több időd marad az írásra.

A hivalkodást kerülve annyira kényelmesen élt, amennyire kívánta, de sosem oly extravagánsan, amennyire megengedhette volna magának, s mindig ragaszkodott a szabad térhez. Az A.D. („After Dune”, vagyis „Dúne utáni”) szórakozást az új írói kalandok és mások karrierjének egyengetése jelentette számára; Frank lehetőségeket, s nem sikerrecepteket kínált, amit azzal indokolt, hogy „Inkább segítek valakinek, mintsem az útjába álljak.” Ebben kedvenc Dosztojevszkij-idézetem visszhangját vélem felfedezni: „Előbb adj enni az embereknek, azután kérd tőlük, hogy erényesek legyenek!”

Frank mindent és mindenkit két durván meghatározott kategóriába sorolt: a dolog/személy vagy segített neki az írásban, vagy akadályozta őt benne. Mióta az eszemet tudom, magam is többé-kevésbé így viszonyulok a világhoz. Írói sikereink révén tudtunk egymásról, de elsősorban azért figyeltünk fel e sikerekre, mert mindketten a Puyallup-völgyből származunk, mindkettőnk édesapja a helyi rendfenntartásnál dolgozott, és távoli rokonaink házasodtak össze. Egyazon héten költöztünk Port Townsendbe a hetvenes évek elején, amiről akkor értesültünk, amikor a helyi napilap mindkettőnkéről írt. Végül szerettem volna személyesen is megismerkedni vele, de figyelemmel kellett lennem az alkotásra szánt idejére. Pár évvel azelőtt Frank álnéven publikált egy rövid írást a *Helix*ben, kedvenc seattle-i underground folyóiratomban. Feladtam egy képeslapot Frank álnévének („H. Bert Frank”) címezve, melyen megírtam neki, hogy délig dolgozom, de szívesen kávéznék egyszer vele. Másnap, rögtön dél után, 12:10-kor megcsörrent a telefon: „Helló, Ransom! Itt Herbert beszél! Feltetted már a kávé?” Feltettem, és így vette kezdetét a tizenöt éven át szinte elhagyhatatlan közös kávézás és ebédelés.

Frank a költészetben látta a nyelv legfinomabb párlatát, függetlenül attól, hogy nyílt vagy zárt formákban íródott. Szinte falta a komoly irodalmi rangú és a „kisebb” magazinokban megjelenő verseket, és maga is írt költeményeket, miközben átverekedte magát az élet és a regényírás problémáin.

Már nagyon fiatalon felfedezte, hogy némi megélhetést biztosíthatnak neki nem elbeszélő prózai írásai, ami sokkalta olvashatóbbnak számított, mint a kor legtöbb zsurnalisztikája. Prózasztylus, jó szeme a részletekhez és érzéke a köznyelvhez, az elhagyhatatlan „mi lenne, ha” kérdéssel egyetemben természetes átmenetet biztosított az elbeszélő próza felé. A sikert Frank prózájával érte el, az ihlet ugyanakkor költeményekkel töltötte meg jegyzetfüzeteit és regényeit.

Első verseskötetemet, a *Finding True North & Crittert* Nemzeti Könyvdíjra jelölték ugyanabban az évben, amikor Frank *Lélekvadásza* jelölést kapott a regény kategóriában. Talán ha Frank és én egyaránt regényírók vagy költők lettünk volna, barátságunk egészen másként alakul. Így azonban kölcsönösen friss erővel gazdagítottuk és lelkesítettük egymást írásainkkal, és arra bátorítottuk a másikat, hogy újdonságokat kockáztasson meg munkáiban, más műfajokba, például a forgatókönyvírásba tegyen kirándulásokat. A legnagyobb kockázatot – mind barátságunkat, mind írói hírnevünket figyelembe véve – akkor vállaltuk, amikor együtt megírtuk, és kettőnk neve alatt leadtuk a *The Jesus Incident* („A Jézus-eset”) című kötetet. Frank figyelmeztetett, hogy ha a könyv megjelenik, mindkettőnk komoly kritikára számíthat az együttműködés miatt. Az emberek majd azt mondják, hogy Frank Herbert kifogyott az ötletekből, Bill Ransom pedig a mester uszályán utazik. Amikor valóban hangoztatni kezdték e kifogásokat, lelkiileg felkészültebben vártuk a kritikát így, hogy előre megjósoltuk azt. Az együttműködésünkhöz elvezető körülmények egészen bonyolultak voltak, a személyes jellegű megegyezés azonban annál egyszerűbb: semmi, amit bármelyikünk meg akar valósítani, nem ingathatja meg a barátságunkat, és erre kezét is ráztunk. És semmi nem is ingatta meg, még az sem, amikor a kiadónk kizárólag Frank neve alatt akarta megjelentetni a kötetet (az ajánlattal együtt járó előleg egy nullával magasabb összeget jelentett volna ahhoz képest, ha a borítón mindkettőnk nevét feltüntetik). A hatalmasok az írói álnevet is elfogadták volna, amellet azonban szilárdan kitartottak, hogy egy kettős szerzőségű regényt nem fogadna kitörő lelkesedéssel az olvasóközönség, és ahhoz is ragaszkodtak, hogy kizárólag Frankkel tárgyaljanak. Ráadásul meggyőződésük volt, hogy költőkénti elismertségem semmivel nem növelné a könyv piacképességét; épp ezért nekem 25%, míg Franknek 75% jár a tiszteletdíjakból, bármiben is egyeztünk meg azelőtt. Frank szó szerint lecsapta a telefont, és rögtön New Yorkba repült. Amikor hazatértekor, szerződéssel a kezében elmesélte a történetet, kiderült, hogy egész úton egyvalamit ismételtgetett, mintegy mantraként: „A munka feléért a megbecsülés és a pénz fele jár.” Frank belement a 90%-kal kevesebb honoráriumba, és elfelezte a szerzőnek fenntartott helyet a borítón, hogy velem dolgozhasson, ami ékes bizonyítéka jellembeli erejének és odaadó barátságának.

A kockázatvállalás kifizetődött. A fülünkbe jutott, hogy a *New York Times Book Review*-ban jelenik meg a regényről recenzió, és idegesen vártam a fejleményeket. „Nyugi, Ransom! – nyugtatgatott Frank. – Ha a *New York Times*ban jelenik meg a kritika, még ha pocskondiázza is a könyvet, másnap tízezer kemény fedelű kötet fogy el belőle.” John Leonard csodálatos kritikát írt, nekünk pedig elindult a közös karrierünk. A kiadó most két

újabb könyvet akart a sorozathoz, a *Lazarus Effectet* („A Lázár-effektus”) és a *The Ascension Factort* („A mennybemenetel-tényező”), a nevek körüli további vita mellőzésével. Két falusi, autodidakta Puyallup-völgyi suhanc-hoz képest, akik kölyökként csapdákkal fogdostak állatokat, azért értünk el ekkora sikert, mert mindvégig a *történetre* összpontosítottunk. Nem csaptak össze az egóink írás közben, főképp mivel Frank „szerzői” egója nem nőtt különösebben nagyra. Tőle tanultam meg, hogy a szerzők pusztán a történetért léteznek, és nem fordítva, egy jó történetnek pedig két dolgot kell elérnie: tanítani és szórakoztatni. A tanító rész kellően szórakoztató lehet ahhoz, hogy az olvasó anélkül élje meg a történetet, hogy közben rájönne: egy prédikációt hallgat éppen. Tanítás, az emberi mivoltunk megértésére irányuló kérdésfelvetések nélküli szórakoztató műveket írni viszont egyszerű papírpocsékolás.

Frank úgy tartotta, hogy a költészet az emberi nyelv legtökéletesebb kiteljesedése; ugyanakkor abban is hitt, hogy a tudományos fantasztikum az egyetlen műfaj, melynek témája megpróbál választ adni emberi mivoltunk kérdésére. Az idegen lényeket vagy idegen környezetet ösztönzőként vagy háttérként használjuk az emberi interakciókhoz. A tudományos-fantasztikus történetek szereplői maguk oldják meg problémáikat – sem varázsigék, sem istenek nem segídeknek nekik –, időnként pedig izgalmas szerkezeteket kell megépíteniük, hogy megmenthessék a bőrüket. Az emberek könyvekből olvassák ki, más emberek miként oldják meg emberi problémáikat. Frank csodálta az emberek ötletességét és eltökéltségét, s életében és műveiben is síkra szállt ezen értékek mellett. Gyakorlati indokot is felhozott erre: „Ne feledkezz meg róla, Ransom – szokta mondani –, az idegenek nem olvasnak könyveket, az emberek viszont igen!”

Frank csirkéket tartott, és e munkát is elsőrangúan végezte, a baromfit a kert tőszomszédságában, a komposztot tápanyaggal gyarapító kétszintes, napfűtéses csirkeházban nevelte, melyhez automata etetőket csatlakoztatótt. A csirkekúria közelében, de irgalmasan a csirkék látómezején kívül egy fafűtéses kemencével, gőzölővel és automata tollfosztóval ellátott feldolgozó állomást épített. Frank hétköznapjainak minden cselekedete ötletességről és élvezetről árulkodott. Csodálattal tekintett a Prousthoz hasonlóan igazán intellektuális írókra, de különösen szívesen olvasott más, vele egyívású, autodidakta kétkezi írókat is, például Hemingwayt vagy Faulkner-t.

William Faulkner művei többféleképp is hatottak Frank írásművészetére, nem elhanyagolható módon ama törekvésében, hogy összetett genealógiára épülő, hihető fiktív univerzumot teremtsen. Frank annak esélyét látta a tudományos fantasztikumban, hogy „nagy horderejű témákat” juttasson el igen széles közönséghez. Rettenetesen meghatotta Faulknernek az 1950-es Nobel-díj átadáskor elmondott beszéde, amit alaposan megszívlett, és minden írásában alkalmazott: „...a ma író fiatal emberek megfeledeztek az önmagával viaskodó emberi lélek gondjairól, ami pedig a jó írás egyedüli előfeltétele, hiszen kizárólag erről érdemes írni, ez éri meg a küszködést és a verejtékezést... a lélek ősi igazságai és evidenciái, az ősi egyetemes igazságok, melyek nélkül bármely írás tiszavirág életű és feledésre kárhoztatott – a szerelem és a becsület, a szánalom és a büszkeség, az együttérzés és az

önfeláldozás.” A történet minden emberi kultúra alapját adja, a történetmesélőknek pedig e felelőség tudatában kell cselekedniük.

Franknek volt egy órangyala, valaki, aki közel négy évtizeden át bármi áron védelmezte őt és az írásra szánt időt. Beverly Stuart Herbert egy tűztoronyban töltötte el vele a mézesheteket, egy halottszállító kocsiba pakolta a gyerekeket, hogy Mexikóba költözzenek, míg Frank ír, és arra bátorította őt, hagyjon fel a zsákutcába vezető állásokkal, hogy bármi történjék, azt írhasssa, amit akar. Hátborzongató hatékonysággal szúrta ki a pojacákat, parazitákat, szélhámusokat és egyéb bolondokat, és Franknek is hasonlóan jó érzéke volt ehhez. Nem sokuk jutott túl azonban Beven, hogy Franknek kelljen megítélnie őket. Bev ugyanakkor ahhoz is kiválóan értett, hogy diplomatikusan és kegyesen védje Franket, s közben a betolakodót se bántsa meg. Később, egy kávé és házi sütemény mellett jöhettek a viccek.

Bev ötlete volt az is, hogy együtt írjunk meg egy regényt. Ő olvasta el és véleményezte elsőként Frank írásait, ítélete pedig komoly súlyt képviselt. Délutáni kávézásaink során szórakozásból gyakran adogattuk egymásnak oda-vissza egy történet szálait. „Meg kellene csinálnotok ezt a történetet, hogy végre kiírdátok magatokból” – mondogatta. Mindketten más-más okból vállaltuk el a feladatot. Jómagam meg akartam tanulni, miként lehet a feszültséget fenntartani egy egész regényen át, Frank pedig az együttes munkát akarta gyakorolni, mert érdekelt a forgatókönyvírás, ami közismerten közös erőfeszítést igénylő médium. Mindketten megkaptuk, amire vágytunk, Frank pedig szokásos élcelődéssel úgy utalt a folyamatra, mint „...felnőtt korúak közös hozzájárulásával létrejött magánjellegű kollaboráció.”

Nem minden együttes élményünk volt ennyire ünnepelni való. A Frankkel közös írói munkámat szomorú események keretezték mindkettőnk részéről. Akkor fogtunk bele első közös munkánkba, amikor Bevnél rákot diagnosztizáltak, jómagam pedig éppen váltam; a *Lazarus Effect* akkor született, amikor Bev átesett a betegség második fázisán (Frank ezzel egy időben írta meg a *Védett nőket*), és nem sokkal Bev halála előtt jelent meg. Az *Ascension Factor* közös munkálatainak Frank halála vetett véget.

Kollaborációs kísérletünk váratlan hozadékának Frank együttműködése tekinthető fiával, Briannel. Frank azt hangoztatta, hogy reményei szerint egyik fia valamikor majd édesapja nyomdokaiba lép, Brian pedig humoros science fictionnel indította karrierjét. Apa és fiú közös munkája, a *Man of Two Worlds* („Kétvilági férfi”) áttörést jelentett Frank számára a Bev halálos betegsége okozta megpróbáltatások után. Brian Frank mellett sajátította el a kollaboráció művészetét, Frank pedig büszkén nyugtázhatta, hogy a *Dűne-univerzum* és a Herbert írói gén kettős hagyatéka túléli őt. Brian és Kevin J. Anderson éppúgy élvezik a közös írást, akár csak egykor édesapja és én, miközben új fizikai mélységgel és társadalompolitikai részletekkel gazdagították a szélesebb szöveget, melybe *A Dűne* egyes szálait beleszótták.

Nagyjából az *Ascension Factor* piszkozatának felénél tarthattunk, amikor a rádió reggeli híreiből értesültem Frank haláláról. Jellemző módon úgy hitte, ugyanúgy megküzd ezzel a kihívással, ahogy korábban megküzdött a többivel is. Ugyancsak rá jellemző módon egy novellát gépelt be a laptopjába, egy olyan történetet, amiből elmondása szerint a *Lélekvadászhoz* ha-

sonló újabb nem-műfaji regény kerekedhetett volna ki. Az életének megmentését megkísérlő fejvesztett kapkodásban a laptop a történettel együtt elkeveredett, ahogy Einstein utolsó szavai is elvesztek, mivel az ápoló, aki az ágyát vigyázta, nem tudott németül.

Valahányszor billentyűzethez nyúlok, Frankre gondolok, s azt remélem, hogy az ő nem mindennapi nivójához mérten teljesítek. Az óangolban a „költő” „alakító”-t, „alkotó”-t jelentett. Frank Herbert hatalmas arányokban alkotott, nála jobb barátira senki sem vágyhatott – vicces, eszes, elsőrangú fickó volt. Mindig hiányozni fog.

Bill Ransom

ELŐSZÓ

„A kezdet annak az ideje, amikor a lehető legkifinomultabb arányérzékkel kell gondoskodnunk a helyes egyensúlyokról.”

FRANK HERBERT: A DÚNE

Mintha elásott kincsre leltünk volna rá.

Valójában dossziékkal, kéziratokkal, levelekkel, rajzokkal és hirtelenjében papírra vetett jegyzetekkel telezsúfolt kartondobozok voltak. A dobozok sarkai itt-ott megroggyantak, meggyúrte, vagy részben összepréselte őket a rájuk halmozott súlyos teher.

Ahogy Brian leírta Hugo-díjra jelölt életrajzában, a *Dreamer of Dune*-ban, Frank Herbert felesége, Beverly súlyos betegen élte le utolsó éveit, s képtelen volt megbirkózni a papíráradattal. Ezt megelőzően sokáig tökéletes rendben tartotta termékeny férjének írásait, eredeti besorolási rendszerével tartotta számon a kéziratokat, szerződéseket, jogdíjbizonylatokat, leveleket, recenziókat és sajtóhíreket.

A dobozokban Frank Herbert több regényének kéziratára leltünk néhány kiadatlan vagy félbemaradt regény és novella, valamint egy történetkezdeményekkel és ötletekkel teli, izgalmas akta mellett. Találtunk régi filmes forgatókönyveket, útleírásokat és Frank Herbert különböző filmekhez, például a *The Hellstrom Chronicle*-höz, a *Threshold: The Blue Angels Experience*-hez, a *The Trillers*hez, David Lynch *Dúnéjéhez*, sőt még Dino de Laurentiis *Flash Gordon*jához kapcsolódó munkáinak jogi iratait, mely utóbbihoz Frank londoni forgatókönyv-tanácsadóként járult hozzá. Számos el nem készült filmalkotás, többek között a *Lélekvadász*, a *Santaroga-határ* és *A zöld agy* forgatókönyve, valamint jogi dokumentációja is az iratok közt hevert.

A dobozokba rejtett írások között porosodtak *A Dúne messiása* és *A Dúne istencsászára* (munkacímén *A Dúne homokférgé*) anyagai is, emellett más kincsekre is ráleltünk: fejezetvázlatokra, ökológiai eszme-futtatásokra, kézírásos verstöredékekre, valamint a sivatag és a fremenek lírai leírásaira. Némelyiket egyszerű fecnikre, emlékeztetőkre, riporter-noteszlapokra firkantotta fel. Több oldalnyi mottó lapult köztük, melyek Frank egyik *Dúne*-regényébe sem kerültek be, emellett pedig történelmi összegzések, valamint izgalmas jellem- és helyszínrajzok töltöttek ki egész lapokat. Mikor hozzáláttunk, hogy átrostáljuk a több ezer oldalnyi anyagot, úgy éreztük magunkat, mint a régészek, akik a Szentföld hiteles térképét fedezték fel.

És ez csupán a Frank Herbert garázsának padlásán felhalmozott papírtömeg volt.

Nem tartalmazta azt a két széfdoboznyi anyagot, ami Frank halála után egy évtizeddel került elő, ahogy az első *Dúne*-előzménykötet, *Az Atreides-*

ház utószavában leírtuk. Emellett Frank tucatnyi dobozra való vázlatot és jegyzetet hagyományozott egy egyetemi könyvtárnak, amit az egyetem nagylelkűen a rendelkezésünkre bocsátott. A felsőoktatás csendes termeiben eltöltött idő eredményeképp további zsákmányt fedeztünk fel. Kevin később visszatért, hogy több napon át fénymásoljon és újraellenőrizzen, miközben Brian más Dúne-projekteknek szentelte idejét.

Az újonnan felfedezett anyaggal a legfanatikusabb Dúne-rajongók álmai váltak valóra. És tévedés ne essék: mi ketten Dúne-rajongók vagyunk. Átrágtuk magunkat a csodálatos és lenyűgöző információk roppant halmain, melyek nem csupán irodalomtörténeti jelentőségük, hanem tisztán élvezeti értékük miatt is számottevőek. Köztük volt a *Fűszerbolygó* („Spice Planet”), *A Dúne* soha nem látott változatának cselekményvázlata (a fejezet- és jellemrajz-jegyzetekkel egyetemben). Találtunk még korábban kiadatlanul maradt fejezeteket *A Dúnéből* és *A Dúne messiásából*, valamint leveleket, melyek fényt derítettek a Dúne-univerzum kialakulásának lényegi pontjaira – köztük volt egy jegyzetfüzetből kitépett papírfecni is, amire Frank Herbert azt írta ceruzával: „Pokolba a fűszerrel! Az embereket mentsétek ki!” Erről, a Leto herceg jellemét meghatározó pillanatról szóló feljegyzés akár félálomból felriadva is születhetett, ahogy Frank Herbert felkattintotta a lámpát ágya mellett, hogy gyorsan papírra vesse a gondolatot.

A Dúne ösvényei e tudományos-fantasztikus kincsesláda valódi ékköveit mutatja be, köztük a *Fűszerbolygót*, amit Frank jegyzetei alapján írtunk meg. A kötet ezen kívül tartalmazza még négy saját novellánkat: „A Caladan tengereinek suttogása”-t (mely *A Dúne* eseményei közepette játszódik), valamint a Dúne-legendáiban leírt Butleri Dzsihad átvezető „fejezeteit”: a „Vadászat a Harkonnenekre”, az „Ostorozó mek” és az „Egy mártír arcai” című történeteket.

Ha Frank Herbert tovább élhetett volna, fantasztikus és páratlan univerzumában játszódó további történetekkel ajándékozta volna meg a világot. Két évtizeddel idő előtt bekövetkezett halála után megtiszteltetésnek vesszük, hogy Frank Herbert rajongóinak millióival oszthatjuk meg világszer- te e klasszikus hagyatékot.

A fűszer nem apadhat el!

Brian Herbert és Kevin J. Anderson

FŰSZERBOLYGÓ

Az alternatív Dúne-regény

Frank Herbert eredeti cselekményvázlatából írta
Brian Herbert és Kevin J. Anderson

BEVEZETŐ

A feljegyzések ily gazdag leletére bukkanni csupán az első lépést jelentette az úton, a friss anyagok, ötletek, vezérfonalak és magyarázatok azonban egy csapásra számos dolgot kikristályosítottak a Dúne-eposz kronológiájában. Mindez egyfajta mézes hetek hangulatát idéző izgalmat élesztett fel bennünk az egész univerzum iránt.

Lefénymásoltuk a több doboznyi anyagot, majd mindent szétválogattunk, felcímkéztünk és összerendeztünk. A legnagyobb kihívást mindezek értelmezése jelentette. Az első Dúne előzményregény megírásának előkészítésekor részletes szómutatót állítottunk össze, és levilágítottuk a hat eredeti regényt, hogy könnyebben kereshessünk a forrásanyagokban. Ezek után szövegkiemelővel kihúztuk a jegyzethalmokban fontosnak ítélt információkat, jól láthatóvá tettük a fel nem használt szövegegységeket és leírásokat, amiket később esetleg beépíthetünk a saját regényeinkbe, kivonatoltuk a jellemrajzokat, a cselekményötleteket.

A dobozokban elszórva betűkkel jelzett oldalakra akadtunk – B fejezet, N fejezet stb. –, melyek eleinte sok fejtörést okoztak. E lapokon drámai jelenetek leírásait találtuk, homokférgesről, viharokról és soha nem látott fűszerbetakarító technikákról szóló részeket. A cselekmény egy része felismerhető, ám eltorzított helyeken játszódott, mintha tört lencsén keresztül szemléltük volna az eseményeket: Dúne Bolygót vagy Dúnevilágot említett Dúne helyett, Catalant Caladan, Karthágót Carthag helyett, és hasonlók. És szemben *A Dúnével*, a *Fűszerbolygó*ban a szereplők nem ritmustalanul járnak a sivatag homokján, nehogy a férgek meghallják, és megtámadják őket. Úgy tűnik, az ötlet ekkor még nem jutott Frank eszébe *A Dúne* világának kidolgozásakor.

A *Fűszerbolygó* fejezeteiben sorra ismeretlen szereplők bukkantak fel – Jesse Linkam, Valdemar Hoskanner, Ulla Bauers, William English, Esmar Tuek és egy Dorothy Mapes nevű ágyas. Ezek az idegenek olyan jól ismert alakokkal érintkeztek, mint Gurney Halleck, dr. Yueh (Wellington helyett Cullington Yueh), Wanna Yueh, valamint egy ismerősnek tűnő bolygóökológus, dr. Bryce Haynes. Noha egy mellékszereplő (az egyik fűszercsempész) végül az Esmar Tuek nevet kapta *A Dúne* véglegesített formában megjelent változatában, egészen más jellemnek mutatkozott az újonnan felfedezett jegyzetekben, ahol a főbb szereplő egyértelműen a közkedvelt harcos Mentát Thufir Hawat eredeti modellje volt. Dorothy Mapes ugyanakkor Lady Jessicához hasonló szerepet töltött be. A Jesse Linkam nevű nemes úr nyilvánvalóan Leto Atreides herceg eredetije volt, Valdemar Hoskannerben pedig Vladimir Harkonnen báró jellemének csíráit fedeztük fel.

Miután összerendeztük a fejezeteket és végigolvastuk e rendkívüli cselekményvázlatot, egyértelművé vált számunkra, hogy a *Fűszerbolygó* önmagában is értékes történetnek számított, nem egyszerűen *A Dúne* előfutára volt.

Jóllehet a zord sivatag nem sokban különbözik attól, amit a rajongók milliói ismernek már, tematikáját tekintve a történet egészen másképp alakul, középpontjában a dekadencia és a drogfüggőség áll az ökológia, a véges készletek, a szabadság és a vallási fanatizmus helyett. A rövid regény egyik részletében a főszereplőnek, Jesse Linkamnak fiával, Barrival (Paul Atreidesnek *A Dúnéből* ismert képességeikkel fel nem ruházott, nyolcéves változatával) kell életben maradnia a sivatagban. A jelenetben Lady Jessica és Paul *Dúne*-beli sivatagba menekülésének visszhangjait fedezhetjük fel. A *Fűszerbolygó*t, akárcsak *A Dúnét* megtölti a politikai ármánykodás és az élvhajász uralkodó osztály élete, ekképp rengeteg párhuzam fedezhető fel a két regény között. Mindenekelőtt azonban e korábbi elképzelés Frank Herbert összetett gondolkodásmódjába ad betekintést.

A szerző menet közben valahol félrerakta a *Fűszerbolygó* részletes cselekményvázlatát. Újból a nullából kiindulva, a legendás szerkesztő, John W. Campbell ajánlásait figyelembe véve sokkalta átfogóbb és fontosabb regényre fejlesztette az alapötletet, amit ennek ellenére szinte lehetetlenségnek bizonyult eladnia. Több mint húsz kiadó utasította vissza, mielőtt a főképp gépkocsi-karbantartási kézikönyveiről ismert Chilton Book Co. végül fantáziát látott benne.

Ironikus módon, ha Frank eredeti tervei szerint írta volna meg a *Fűszerbolygó*t – tudományos fantasztikus kalandregényként, nagyjából olyan hosszúságban, mint a legtöbb akkoriban kiadott papírkötéses könyv –, valószínűleg sokkal könnyebben talált volna hozzá szerkesztőt és kiadót.

Frank cselekményvázlatának felhasználásával az eredeti tervek szerint írtuk meg a *Fűszerbolygó*t, hogy ablakot nyissunk arra a világra, amivé a *Dúne* válhatott volna.

ELSŐ RÉSZ

A Dűnebolygó a Birodalomhoz és magához az élethez hasonlatos: függetlenül attól, mit látunk a felszínen, egy ügyes kutató a bonyolultság egyre mélyebb és mélyebb rétegeit tárhatja fel.

DR. BRYCE HAYNES,
A DŰNEBOLYGÓ TANULMÁNYOZÁSÁVAL MEGBÍZOTT BOLYGÓÖKOLÓGUS

Amikor a birodalmi hajó megérkezett Catalan fő úrkikötőjébe, az utas magas rangja és ismertsége elárulta Jesse Linkamnak, hogy bizonyosan fontos híreket hozott. A császár képviselője a Linkam-ház „protokoll irodájának” címezte a sugárzott üzenetet, melyben a legmagasabb tisztségviselőknek kijáró, ráadásul azonnali fogadást kívánt meg.

Jesse udvariasan jelezte, hogy vette az üzenetet, azt azonban nem árulta el, ki ő, és hogy Házának szükségtelen hivatalos protokollirodát fenntartania. Ha tehette, nem hivalkodott rangjával, szabad idejét pedig előszeretettel töltötte a munkások között. Tulajdonképpen aznap délután is a Catalan határtalan, gazdag tengerén halászott, csillaghalért fésülte át a hullámokat, mielőtt egy előre várt vihar csapdosni kezdte a parti sziklákat. Mikor az üzenet megérkezett, már hozzáfogott, hogy felhúzza hallal teli szónikus hálójait, együtt nevetett a nyers legénységgel, akik csak nagy nehezen tudtak felülkerekedni a nemesúr iránt érzett félelmükön és áhítatukon, mielőtt maguk közé fogadták őt.

Habár ő számított a Catalan leghatalmasabb arisztokratájának, Jesse Linkam nem félt összekoszolni a kezét. A magas, középkorú, szótlan férfin belül rejtett erő szunnyadozott. Szürke szemével mindent felmért, mérlegre tett és megszámlált. Klasszikus vonásai kissé barátságталannak hatottak egy réges-régen eltört orrnak köszönhetően, mely egy megbicsaklott metronóméhoz hasonló külsőt kölcsönzött arcának.

Nem volt elpuhult, és nem kötötte le minden idejét buta szórakozás, mint más bolygókon legtöbb nemes társáét, akik alig tekintették pusztá parádézásnál többnek a vezetést. Itt, az Impérium „civilizálatlan” peremén túl sok tényleges munkát kellett végezni ahhoz, hogy a divattal és az udvari intrikákkal törődhessen az ember. Jesse imádta a friss, sós levegőt, a verejtéktől átítatott ruhákat pedig a becsület nemesebb jelvényének tartotta a Birodalom bolygószékhelyéről, a Reneszánszról származó legdrágább, leheletfinom csipkénél. Hogyan lehetne bárki is jó uralkodó népe felett, ha nem ismeri mindennapos munkájukat, örömeiket és problémáikat?

Ugyanakkor, magas méltósága miatt Jesse-t mégis törvény kötelezte, hogy rögtön az első szóra a Hatalmas Császár küldöttje elé siessen. Ahogy visszatért palotájába, a catalani nemesúr átöltözött, lesúrolta kezéről a halsza-

got, miközben egy odaadó szolga illatosított balzsammal kente be kirepedezett ujjait. Utolsó simításként Jesse hivatali jelvényeket tűzött saját köpenyére. Nem volt ideje további cicomázkodásra: Bauers tanácsos kénytelen lesz így fogadni őt.

Odakint csatlakozott a hirtelenjében összetoborzott talajjáró kocsikonvojhoz, amely már készen állt, hogy azonnal induljon az úrkikötőbe.

– Remélem, fontos az ügy! – morogta alig hallhatón Jesse biztonsági parancsnokának.

– Neked fontos? Vagy a Hatalmas Császárnak? – Esmar Tuek mellette ült a kocsisor élén haladó járműben, ahogy az autókíséret méltóságteljesen haladt az úrkikötőben várakozó hajó felé. – Milyen gyakran vesz tudomást Wuda császár aprócska Catalanunkról? – Mivel négy szemközt voltak, Jesse megengedte az idős veteránnak, hogy bizalmasabb hangnemben beszélgesse vele.

A kérdés jogosnak tűnt, Jesse pedig remélte, hogy hamarosan választ is kap rá. A kocsik verdeső zászlókkal közelítettek a hivalkodó császári hajó felé. A jármű rámpáját már kiengedték, ám senki sem lépett elő, mintha a hivatalos fogadóbizottságra várnának.

Jesse kiszállt az élen haladó autóból. A felélénkülő szellőben tincsei úgy csapkodtak, akár a tengeri moszat elszabadult fürtjei. Megigazította zubbonyát, és kivárt, míg az őrség gyorsan felsorakozott a fogadáshoz.

A rögtönzött felvonulás kétségkívül azt a látszatot erősíti majd, hogy a Catalan isten háta mögötti, bárdolatlan világ. Más bolygókon a nemesek szakadatlan díszszemléken és felvonulásokon gyakorlatoztatták a katonáikat. Ezzel szemben Jesse önkénteseit, habár otthonaikat elszántan védelmezték volna, nem különösebben érdekelte a botpörgetés és az egy ütemre masírozás.

Ulla Bauers tanácsos végül kilépett a császári úrhajó rámpájára. Orrcimpája megrándult, ahogy beszipantotta az óceáni párából dús levegőt, homloka pedig ráncokba gyűrődött. A Hatalmas Császár képviselője – fontoskodó és menyétszerű alak, akit az öntelt alkalmatlanság aurája vett körül – bő, magas galléros köpönyeget viselt és gigerlihez illő ékszereket, amiktől feje aránytalanul kicsinek hatott.

Jesse ennek ellenére tudta, hogy nem szabad alábecsülnie őt. Lehetséges, hogy a tanácsos túlzott kérkedése a divattal és a díszekkel pusztán megtévesztés; Bauersről úgy hírlett, gyors és könyörtelen gyilkos. A tény, hogy ő jött el ide, nem sok jót ígért.

A császárhoz való hűség hagyományos jeleként ujjait egyetlen pillanatra szemöldökéhez érintve Jesse így szólt:

– Üdvözöllek szerény Catalanomon, Bauers tanácsos! Jöjj, és csatlakozz társaságunkhoz!

A császári tanácsadó könnyed léptekkel előresétált a rámpa feléig, mintha csak kerekeken gurultak volna a lábai. Bauers átható tekintete végigszaladt a dokkokon, a halászhajókon, a viharvert kalibákon, a raktárakon, a kikötő körül sorakozó boltokon. Száraz szivacsaként szívta magába az információt.

– Hmm-ahh, igen... Valóban szerény, Linkam nemesúr!

A helyi őrség megdermedt. Az udvariatlan morgás és Tuek tábornok éles, elsuttogott rendreutasítása hallatán Jesse csak elmosolyodott:

– Szíves-örömezt rendelkezésedre bocsátjuk legkényelmesebb szobáinkat, tanácsos, és meghívunk a ma esti fogadásra. Ágyasom éppoly ügyesen vezeti a háztartást, ahogy az üzleti ügyeimet szervezi.

– Saját főszakácsom itt tartózkodik a diplomáciai jármű fedélzetén. – Bauers előhúzott egy díszes intarziákkal telerakott hengert egyik buggyos ruhaujjából, és akár egy jogart, átnyújtotta a hírlósztatot Jesse-nek. – Ami a ma esetét illeti, jobban tennéd, ha pakolással töltenéd. Reggel visszatérek a Renszánszra, a Hatalmas Császár óhaja pedig az, hogy velem tarts. A sürgöny minden részletre kitér.

Jesse fagyos félelemtől átjárva átvette a hengert. Finoman meghajolt, majd kipréselte magából:

– Köszönöm, tanácsos. Alaposan áttanulmányozom.

– Hajnalban legyél itt, nemesuram! – Bauers köpönyegét suhogtatva megperdült, és visszamasírozott a rámpa tetejére. A méltóság még csak a lábát sem tette a Catalanra, mintha attól félt volna, hogy a föld összemocskolja a cipőjét.

A hideg eső az éjszaka legsötétebb óráiban is esett még, miközben felhők takarták el az ég csillagokkal telefestett vásznát. Jesse a tenger fölé nyúló nyitott erkélyen állva figyelte a testét védő elektrosztatikus viharernyőn sisztergő esőcseppeket. Minden felvillanás változó csillaghoz hasonlított, melyek tünékeny konstellációkká álltak össze a feje felett.

Jó egy órája merengett már. Felemelte az erkélykorláton heverő hírlósztatot. Amikor meghúzta a henger két oldalát, tükrök és lencsék bukkantak elő, szavak sorjázta Wuda Hatalmas Császár hangján:

– Ő császári felsége arra kéri Jesse Linkam nemesurat, haladéktalanul jelenjen meg a Központi Palotában, hogy meghallgassa az Arrakis-rendszerbeli Dűnebolygó fűszertermelését illető vitában hozott döntésünket. Panaszosként és a Nemesek Tanácsának hivatalosan megválasztott képviselőjeként ezúton értesítelek, hogy a beperelt fél, Hoskanner nemesúr kompromisszumot ajánlott. Amennyiben elállsz a megjelenéstől, ügyedet lezártnak tekintjük, és további vitának nem adunk helyet.

Jesse összekattintotta a hengert, mielőtt a Hatalmas Császár hangja belefoghatott volna unalmas hangszignójába, melyben elsorolta szokásos címeit és feladatköreit.

Dorothy Mapes, hön szeretett ágyasa és üzleti ügyintézője lépett mögé, s megérintette a karját. Tizenegy évnyi mellette töltött szolgálat után pontosan tudta, miként kell értelmeznie Jesse hangulatait.

– A legtöbb nemesúr megtiszteltetésnek venné, ha személyes idézést kap a Hatalmas Császártól. Nem kellene kegyesen kétséget ébresztened benne? Jesse hirtelen összevont szemöldökkel odafordult hozzá.

– A legügyesebben megfogalmazott diplomáciai frázisokba ágyazta bele, de attól tartok, a végünket jelenti, kedvesem. Bármiféle ajánlat, mely Valdemar Hoskannertől származik, többet jelent pusztá elkötelezettségnél. Inkább a hóhérvég!

– Akkor légy óvatos! Mindenesetre tudod, miként kell bánnod Valdemarral. Belekeveredtél ebbe a vitába, a többi nemes pedig számít rád.

Jesse halványan, ám szeretetteljesen rámosolygott. Dorothy rövid fekete haját világosabb borsszínű pettyek foltozták. Ovális, vonzó arca kiemelte rozsdásbarna szemét, melynek színe a hegyfokokról származó, csiszolt mirtuszfáéra emlékeztetett. Jesse tekintete egy pillanatig a jobb kezén viselt különös diakövön állapodott meg – nemesi szerelmének zálogán. Habár közrendű volt, Dorothyt nem lehetett közönséges nőnek nevezni.

– Évek óta te vagy az ihletőm, Dor, a vezérlő csillagom és legbensőségebb tanácsosom. Helyrebillentted családom anyagi ügyeit, orvosoltad a haláluk előtt az apám és bátyám okozta károk nagy részét. De a Dűnebolygóval kapcsolatban bizonytalan vagyok... – A fejét ingatta.

Az apró termetű nő ráemelte tekintetét.

– Lássuk, hátha ez segít kitisztítani a gondolataidat! – Jesse ajkára helyezett egy csipetnyi fűszermelanzsot. – A Dűnebolygóról származik. Emiatt támadt az egész vita.

Jesse hosszasan ízlelte a fahéjaromát, érezte szétáradni testében a drogot. Úgy tűnt, manapság mindenki ezt használja. Nem sokkal azután, hogy a barátságtalan bolygón felfedezték az anyagot, a császár kutatócsapatai előretolt állásokat létesítettek, és feltérképezték a sivatagot, hogy megteremtsék a fűszerkitermelés alapjait. Azóta a melanzs rendkívül kelendő árucikké vált.

Egy kereskedelmi puccs után, mely mögött sokan megvesztegetést vagy zsarolást sejtettek, a Hoskanner-házra ruházták a Dűnebolygó kitermelésének monopóliumát. Azóta a Hoskannerek munkásai dolgoztak az ellenséges dűnéken, takarították be a fűszert, és adták el hatalmas haszonnal, melyből a Hatalmas Császár jókora részt lekanyarított. A birodalmi büntetés-végrehajtó bolygók homokbányászok egész hadát biztosították, lényegében rabszolgamunkásként.

Eleinte a többi nemesi család, akiket lekötöttek az udvar léha szórakozásai, nem figyelt fel a rendkívüli kiváltságra, amiben a Hoskannereket részesítették. Jesse egyike volt a keveseknek, akik felhívták a figyelmet a megbillett egyensúlyra, s végül, sötéten méregetve a Hoskannerek által bezsebelt hatalmas profitot, a többi nemesúr is arra agítált, hogy eljárást indítsanak. Bekiabáltak a Birodalmi Gyűléseken, vádakot fogalmaztak meg, majd a racionális gondolkodású Jesse Linkamot bízták meg, hogy szószólójukként hivatalosan panaszt tegyen.

– A nemesek nem a képességeim miatt választottak ki, Dor, hanem mert ostobán nosztalgikus emlékeket őrizgetnek apámról és Hugóról, üresfejű bátyámról. – Haragosan méregette a hírlőszathengert, keserű vágyat érzett, hogy az alatt háborgó hullámok közé vesse az erkélyről.

– Lehet, hogy az apád és a bátyád nem értett az üzlethez, Jesse, de jelentősen megnövelték hitelüket a többi nemes körében.

Jesse a homlokát ráncolta.

– Azzal, hogy a reneszánszi udvarban mesterkedtek.

– Ne hagyd kárba veszni ezt az előnyt, szerelmem, és fordítsd a magad hasznára!

– Nem sok hasznunk lesz mindebből.

Bátyja bikaviadalon bekövetkezett értelmetlen halálát követően Jesse lett a Linkam-ház vezetője, még a huszadik születésnapja előtt. Nem sokkal ezután ágyasa ráébredt, mennyire zavaros a Catalan pénzügyi és gazdasági helyzete.

Miután megismerkedett a Nemesek Tanácsának tagjaival, Jesse-nek hamar rá kellett jönnie, hogy a modern nemesek közül, miután egyszerűen örökölték vagyonrészüket, csak kevesekről lehetett elmondani, hogy jó vezetők és ügyes üzletemberek. Az egykor roppant vagyonnal és hatalommal rendelkező, de immár lassan a dekadencia mocsarába süppedő sok nemesi család megállíthatatlanul haladt a csőd felé, legtöbben ráadásul nem is ismerték fel e tényt.

Tékozló ünnepeikkel és rosszul finanszírozott építési vállalkozásaikkal Jesse édesapja és bátyja az anyagi romlás szélére sodorta a Linkam-házat. Ám az elmúlt években Dorothy átgondolt irányítása és megszorító intézkedései, miközben Jesse maga is a termelékenység növelésére buzdította a népeiséget, kezdték megfordítani az áramlatot.

Jesse kibámult az esőfátyoltól sötét éjszakába, majd lemondóan sóhajtott.

– Itt mindig esik. A ház folyton nyirkos, akárhány pajzsot és hőszugárzót állítunk be. Idén alig gyűjtöttek be moszatot, a halászok pedig nem fogtak elég halat ahhoz, hogy kivitelre is jusson belőle. – Kivárt egy keveset. – Ennek ellenére ez az otthonom és az őseim otthona. Nem érdekelnek más helyek, még a Dűnebolygó sem.

Dorothy közelebb húzódott hozzá, karját Jesse dereka köré fonta.

– Bárcsak magaddal vihetnéd Barrit! Minden nemes fiának legalább egyszer látnia kell a Reneszánszot.

– De nem most! Túl veszélyes lenne. – Jesse imádta nyolcéves fiukat, büszke volt rá, ahogy egyre érettebbé vált édesanyja és a családi orvos, Cullington Yueh gondos tanításának köszönhetően. Barrit arra készítették fel, hogy jó vezető és egyben ügyes üzletember is legyen – e vonások jó szolgálatot tehetnek majd neki az egykor nagyszerű Impérium hanyatlásának idején. Jesse minden cselekedetében a jövőt, Barri és a Linkam-ház boldogulását tartotta szem előtt. Ehhez képest még ágyasa iránti szerelme is másodlagosnak számított.

– Elutazom, Dor – szólalt meg végül Jesse –, de rosszak az előérzeteim az úttal kapcsolatban.

Óvakodj a kompromisszumoktól! Gyakrabban használják azokat támadó fegyvereként, mint a békülés eszközeiként.

ESMAR TUEK TÁBORNOK: STRATÉGIAI ELVEK

Ulla Bauers egymagában ült diplomáciai járművének vezetői kabinjában, és a bolond nemesúron morfondírozott, akit a Reneszánszra vitt. Halászat! Jesse Linkam egy lélekvesztőn hajózott ki a tengerre, hogy közemberekhez illő munkát végezzen. Micsoda időpocsékolás!

Bauers úrhajójának hálókabinjai cseppet sem tágasak és spártai egyszerűségűek voltak, de értette az okát. Egy ilyen hosszú csillagközi úton az üzemanyagköltség komoly korlátozó tényezőnek számított a szabadon felhasználható tömeget illetően. Az étkek mindössze sűrített melanzstabilitákból álltak, ami ismételten a Dűnebolgyóról származó termék fontosságát emelte ki; az úton töltött több mint egy hét után az utasok hatalmas mennyiségű ételt vettek magukhoz, amint elérték úti céljukat. Bauers folyton éhesnek érezte magát az úrutazásokon, amitől nem lett különösebben jó a kedve.

Hallotta, hogy hangosan korogni kezd a gyomra. Bevett egy újabb melanzstabilitát, ízlelgette a fahéjaromát, érezte, hogy a szer nyugtató hatása átjárja a testét.

A fűszer javította a kedélyeket, fokozta az emberi anyagcsere hatékonyságát, akadálytalanabbá tette az ételből felvett energia áramlását. Gyakorlati szempontból ez azt jelentette, hogy a hosszú úrutazásokhoz korábban szükséges terjedelmes készleteket egy- vagy kétládányira csökkenthették, ami lehetővé tette, hogy a rakterekben mást szállítsanak. Bauers olyan teóriáról is hallott, ami szerint a melanzs meghosszabbíthatja az emberi életet, noha pár évnyi ellenőrzött használat után, hosszú távú tanulmányozás híján, az állítás még nem nyert bizonyítást.

Míg a diplomáciai jármű lemetszette az úr szövetének sarkait, Bauers tanácsos a kabinjában maradt, és nem is próbálkozott a társasági érintkezéssel. Ironikus módon, noha páratlan érzéke volt a diplomáciához, nem különösebben érdekelték az emberek.

Két szinttel lejjebb Jesse a catalani honvédség őt kísérő hat, személyesen kiválasztott tagjával együtt üldögélt a hálófülkájében; egyébként is szívesebben töltötte idejét saját emberei körében.

Legjobb harcosait, köztük Tuek tábornokot hozta magával. Az olajbarna bőrű, sovány öreg veterán válla előregörnyedt, modora húségről árulkodott, miközben a bizalmaskodás bármiféle megnyilvánulásától tartózkodott. Gyérülő őszes haja egyre többet mutatott meg cserzett fejbőréből. Az ajka körüli élénkvrös foltok a sapho-függőség elleni sikeres harc jelei voltak, melyeket mintegy kitüntetésként viselt magán.

A biztonsági parancsnok korábban húségesen szolgálta Jesse édesapját és bátyját egyaránt, mindkettejüket ismétlődő merényletkísérletektől men-

tette meg, ám saját meggondolatlanáguktól egyiküket sem védhette meg. Tuek, aki a Linkam-ház bármely vezetőjének feltétlen szolgálatára esküdött fel, az utóbbi esztendőik során ténylegesen összebarátkozott Jesse-vel. Egy ritka, őszinte pillanatban egyszer elárulta, hogy üdítőleg hatott rá, ha olyasvalakit lát, aki átgondolt döntéseket hoz, s nem saját szeszélyei vagy a véletlen szerint határoz.

– Bármire készen kell állnunk, Esmar – mondta neki Jesse, ahogy a szűkös kabinban leültek egy stratégiai kőjátékasztal mellé. Közben az öt másik ór törpárbajt és kézitusát gyakorolva állta el a keskeny bejáratot, edzették magukat, hogy bármiféle támadás ellenében megvédhessék Linkam nemesurat.

– Éjszakánként nem tudom lehunyni a szemem az aggasztó ügyek miatt, nagyuram – mondta Tuek, miközben hozzátámaszkodott, hogy legyőzze Jesse-t az első játszmában. – Leginkább abban reménykedem, hogy Valdemar Hoskanner baklövést követ el, és így alkalmam adódik rá, hogy megöljem a védelmedben. Meg kell fizetnie édesapád haláláért.

– Valdemar nem fog baklövést elkövetni, Esmar. Nem véletlenül rendelték minket a Reneszánszra. Az utolsó kreditedet is felteheted rá, hogy a Hoskannerek agyafúrt tervet eszeltek ki. Attól félek, egyelőre túl finoman szólt, túlon belül körmönfont ahhoz, hogy átláthassuk.

A csillagrendszeren átívelő Birodalom minden szegletéből gazdagság áramlott a Reneszánsz bolygóra, ami lehetővé tette, hogy a Hatalmas Császár bármiféle szertelen látványosságot megszervezhessen, amit csak elképzelhetett. És az uralkodók több nemzedéke igen sok mértéktelenséget volt képes elképzelni.

A Központi Palota roppant, gömbszerű építményét kristályos táblák milliói borították. Gyűrűívek szaladtak végig egy gömbtérkép hosszúsági és szélességi fokainak megfelelő körök mentén, míg a külső falazaton fények jelezték az Inton Wuda császár uralta naprendszerek csillagászati helyzetét. A császár pontosan a gömb közepén, a jelképes zéró koordinátáknál foglalt helyet, mintegy imigyen jelölve ki irányítónak kijáró helyét az Ismert Világegyetem középpontjában.

Mikor a császárhoz indult, Jesse azt a díszköpenyt és pantallót vette fel, amelyet korábban Dorothy választott ki neki ritkán használt udvari viseletének darabjai közül. Sötét haját beolajozta és beillatosította egy áthatóan édes parfümmel, amitől felfordult a gyomra; kérges kezét bőrlágyító balzsammal kente be.

Tuek tábornok átvizsgálta az öt catalani testőrt, majd látványosan elvette még díszfegyvereiket is, mielőtt a császár színe elé járulhattak volna. Kizárólag Tuek és Jesse tudta, hogy embereinél még mindig maradtak rejtett fegyverek: hajszálnak álcázott éles fojtóhuzalok, önmerevítő ruhaujjak, melyeket pengékké változtathattak. A Hoskannerek kétségkívül hasonló elővigyázatossági intézkedéseket tettek; csupán az maradt kérdéses, Valdemar merészel-e a trónteremben kiprovokálni egy efféle véres összecsapást.

A dallamos díszkürtjelet követően öblös hangú kikiáltó jelentette be Linkam nemesúr érkezését a Birodalom öt leggyakrabban használt nyelvén. Jesse felszegett fejjel vonult a trón felé.

Az egyetlen magas kőből kifaragott íves trónuson Wuda Hatalmas Császár, egy kövérkés és kopasz, kocsonyás bőrű férfi lebegett. Noha viszonylag fiatalnak számított, élvhajász életmódjának köszönhetően idő előtt csúnyán megöregedett, teste löttyedt, húsos gömböccé dagadt. Ennek ellenére hatalmasabb vagyon és hatalom felett rendelkezett, mint bárki más az Ismert Világegyetemben.

Jesse hátrébb lépett, amikor újabb harsonaszó jelezte Hoskanner nemesúr érkezését a Gediprime-ről. Valdemar feltűnően magas volt, akár egy két lábon járó jegenye. Fekete, fényvisszaverő szövetű öltönyt viselt, ami mintegy olajos árnyékként játszadozott hórihorgas alakja körül. Hátrafésülte haját ékszerű, alacsony és sűrű homlokvonalától, melyre egy szarvas kobra, a Hoskanner-ház címerállatának tekergőző alakját tetoválták. Valdemar orra előrehorgadt arcából, kiugró állát pedig mintha arra a külön erőfeszítésre tervezték volna, amikor összecsapja fogsorát. Tekintetét a császár trónusának talapzatára szegezve tökéletes, szertartásos meghajlással köszönt. Egyetlen pillantást sem vetett a Linkam-ház képviselőjére.

A hat Hoskanner testőr, ugyanannyi, amennyit Jesse-nek engedélyeztek, lenyűgöző, kivert egyenruhát viselt. Széles arcuk ostobának és szegletesnek, szinte állatiasnak tűnt, s mindegyiküket a szarvas kobra díszítette, ám homlokuk helyett a bal orcájukon. Tuek gúnyosan rájuk mosolygott, majd visszakapta tekintetét, amikor a császár magához intette a két nemesurat. A páros kötelességtudón elindult az egymást a föléjük tornyosuló trónustalapatnál keresztező útvonalakon.

– Jesse Linkam nemesúr, a Nemesek Tanácsának nevében panaszt adtál be a Hoskannerek fűszermonopóliumát illetően. Szokás szerint arra kérjük a nemesi családokat, intézzék el császári közbenjárás nélkül a vitás ügyeket. Ennél sokkalta közvetlenebb módszerek állnak lehetőségedre – párviadal a bajnokaitok között, kölcsönös egyeztető eljárás, vagy akár kanlyhoz is folyamodhattok. Ezek egyike sem tűnt kielégítőnek?

– Nem, felség – válaszolt egyszerre Jesse és Valdemar, mintha előre begyakorolták volna reakciójukat.

A hatalmas császár húsos homloka ráncokba gyűrődött. Jesse-hez fordult, apró szemei mélyen ültek a sápadt, hurkás szemöldökök alatt.

– Hoskanner nemesúr kompromisszumot ajánlott, és azt javaslom, fogadd el.

– Bármilyen javaslatot hajlandó vagyok fontolóra venni, amennyiben igazságos és ésszerű. – Jesse egy pillantást vetett oldalra Valdemar felé, aki került a tekintetét.

– A Hoskanner-ház tizennyolc éve szállítja le nekünk a megrendelt fűszermennyiséget – folytatta a császár. – Nem látjuk indokoltnak, hogy változtassunk ezen az előnyös egyezségen, csupán mert más családok oktanul neheztelnek valakire. Meg kell győződnünk róla, hogy bármiféle változás a hasznunkra van. Hoskanner nemesúr jogosan büszke az eredményeire. Hogy bebizonyítsa igazát, hajlandó két évre átengedni a monopóliumát a Dűnebolygón. A Linkam-ház – és kizárólag a Linkam-ház – fogja átvenni a fűszer-